

Bộ Tài chính hướng dẫn gỡ vướng đầu tư, ngân sách khi vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp

01:47 27/10/2025

Bộ Tài chính vừa ban hành văn bản hướng dẫn tháo gỡ những vướng mắc về đầu tư công, ngân sách và tổ chức thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia trong quá trình các địa phương triển khai mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

Theo Văn bản số 16419/BTC-KTĐP gửi UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Bộ Tài chính chỉ rõ hàng loạt điểm nghẽn phát sinh khi vận hành mô hình 2 cấp (tỉnh – xã), đồng thời hướng dẫn chi tiết quy trình xử lý để bảo đảm hoạt động đầu tư và quản lý tài chính công được thông suốt, không gián đoạn.

Bộ Tài chính hướng dẫn gỡ vướng đầu tư, ngân sách khi vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp (Ảnh: chinhphu.vn)

Căn cứ Nghị định 125/2025/NĐ-CP về phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 2 cấp trong lĩnh vực quản lý tài chính – ngân sách, Bộ Tài chính yêu cầu cấp tỉnh tiếp nhận toàn bộ các dự án, chương trình do cấp huyện trước đây quyết định chủ trương đầu tư, là cơ quan chủ quản hoặc đã được bố trí kế hoạch vốn. Sau đó, tỉnh có thể bàn giao lại cho cấp xã tùy theo điều kiện cụ thể của từng địa phương.

Việc điều chỉnh nguồn vốn, cơ cấu vốn đầu tư của các dự án cấp huyện được bàn giao sẽ thực hiện theo đúng trình tự Luật Đầu tư công và các nghị định hướng dẫn. Bộ Tài chính nhấn mạnh, việc chuyển tiếp phải bảo đảm tính liên tục, tránh đứt gãy trong quá trình thực hiện và giải ngân đầu tư công.

Với các dự án trụ sở hành chính bị ảnh hưởng do sắp xếp đơn vị hành chính, Bộ Tài chính dẫn lại hướng dẫn tại Công văn 8770/BTC-TH:

Các dự án đã phê duyệt nhưng chưa triển khai và không còn phù hợp phải dừng thực hiện theo Luật Đầu tư công.

Những dự án đang triển khai mà không thay đổi mục tiêu, quy mô cần đẩy nhanh tiến độ để sớm đưa vào sử dụng.

Nếu cần điều chỉnh công năng hoặc quy mô, địa phương có thể tận dụng công trình cho mục đích công cộng khác nhằm tránh lãng phí nguồn lực.

Bộ Tài chính lưu ý, khi tạm dừng hoặc điều chỉnh, địa phương phải làm đúng thẩm quyền, có phương án xử lý kịp thời, không để phát sinh tình trạng dự án dở dang, gây thất thoát đầu tư.

Đối với việc tổ chức thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia ở cấp xã sau sắp xếp, Bộ Tài chính đề nghị UBND tỉnh chủ động kiện toàn Ban quản lý cấp xã, phù hợp thực tế từng địa phương. Việc này căn cứ vào Nghị quyết 190/2025/QH15 và các nghị định liên quan.

Hiện Bộ Tài chính đang lấy ý kiến các địa phương để hoàn thiện dự thảo Nghị định mới về cơ chế quản lý và tổ chức thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia, thay thế các quy định cũ nhằm cập nhật phù hợp với mô hình chính quyền 2 cấp.

Liên quan đến quản lý đầu tư xây dựng, Bộ Xây dựng cũng đã có Công văn 10626/BXD-KTQLXĐ ngày 26/9/2025, hướng dẫn việc sắp xếp và tổ chức lại các Ban quản lý dự án chuyên ngành, khu vực, đồng thời cho phép địa phương thành lập Ban quản lý dự án cấp xã nếu đủ điều kiện.

Bộ Tài chính đánh giá, việc hình thành các Ban quản lý dự án ở cấp xã sẽ tăng tính chủ động, rút ngắn quy trình đầu tư, đặc biệt trong triển khai các dự án quy mô nhỏ, phù hợp với nhu cầu cộng đồng. Đây cũng là bước quan trọng để vận hành chính quyền 2 cấp một cách hiệu quả, đồng bộ và linh hoạt.

Bộ Tài chính yêu cầu UBND cấp tỉnh theo thẩm quyền chỉ đạo chuyển giao nhiệm vụ, dự toán, kế hoạch đầu tư công từ cấp huyện sang các đơn vị cấp xã mới sau sắp xếp, nhằm bảo đảm dòng ngân sách và hoạt động quản lý không bị gián đoạn.

Việc hướng dẫn đồng bộ về đầu tư, tài chính và tổ chức chương trình mục tiêu quốc gia được kỳ vọng sẽ gỡ “nút thắt” cho các địa phương, đặc biệt trong giai đoạn đầu thực hiện mô hình 2 cấp, góp phần nâng cao hiệu quả sử dụng vốn đầu tư công và ngân sách nhà nước, đồng thời thúc đẩy phát triển bền vững sau sắp xếp đơn vị hành chính.

L.T (t/h)